

Živoření: nejslavnější brněnský nevěstinec Moulin Rouge po pětadvaceti letech skončí, majitel chce na místě barabizny s větrným mlýnem postavit bytový dům. K sílící konkurenci menších privátů se letos přidalo rušení veletrhů a absence diváků na závodech MotoGP.

Za války i teď

O příjmy na jaře přišli i sexuální pracovnice a pracovníci, na Pětadvacítku ale nedosáhli. Někteří klienti teď jejich nouze zneužívají.

Text: Monika Veselíková

K

do se v Česku žíví vlastním tělem, podniká v šedé zóně. Zákony sice prostituci přímo nezakazují, živností ale podle živnostenského zákona být nemůže a pravidla pro její provozování – s výjimkou obecních vyhlášek, které ji vykazují z určitých míst – nejsou.

Právní vakuum se znovu připomnělo při příchodu pandemie. Vláda v březnu jednoduše nemohla výslovně zakázat něco, o čem stát dělá, že to neexistuje. Noční kluby sice zavřít musely, priváty i ulice ale mohly dál žít vlastním životem. Kdo svoji živnost nechtěl nebo nemohl přerušit, nesl ovšem rizika – a nejen zdravotní. Pokud by takto nakazil covidem klienty, hrozilo by mu trestní stíhání za šíření nakažlivé nemoci.

Na vybranou

„Po vyhlášení nouzového stavu jsem pracovat přestala, abych nijak nepřispěla k šíření koronaviru. Na pomoc od státu jsem ale nedosáhla a nechtěla jsem přijít o úspory, a tak jsem zhruba začala brát stále klienty. Naštěstí dělám sama na sebe, tak jich nemusím mít denně tolik jako děvčata, která se o výdělků dělí s pasáky,“ říká Sandra, která pracuje v Praze a své služby inzeruje na internetu.

Ženám, které přišly o práci v klubu a uplatnění nenašly ani na privátech, zůstaly dvě možnosti: ulice a internet. „Na ulici funguje teritorialita a pro nové ženy není vůbec lehké tam proniknout. Konkrétně u nás na trase jsme nováčky nezaznamenali,“ popisuje Kristýna Karpíšková, vedoucí terénního programu Spolku Ulice Plzeň. *Trasou* přitom myslí rajon se-

xuálních pracovníků na Domažlické ulici. Jinou zkušenost mají v Moravskoslezském kraji, kde podle vedoucí místního týmu neziskovky Rozkoš bez rizika počet žen na ulici naopak stoupl. „Přesunuly se sem hlavně ženy závislé na návykových látkách z klubů a privátů nebo ženy v krajní nouzi, které přišly o bydlení a musely svoji situaci akutně řešit,“ vysvětluje Monika Strélková.

Pokud jde o služby nabízené na internetu, data chybí. „Víme o jednom z erotických klubů, kde vzniklo livechatové studio. Pracovala v něm ale jen jedna žena, ostatní tuhle formu sexbyznysu odmítaly. Preferovaly osobní kontakt, případně měly strach ze zneužití natočeného materiálu,“ popisuje Hana Pazderová z Rozkoše bez rizika.

Pod cenou

Jakkoli se zkušenosti sexuálních i sociálních pracovníků a pracovníků napříč Českem liší, shoda panuje na nebyvalém poklesu zákazníků. Kvůli zavřeným hranicím odpadli turisté, zpátky se drželi i domácí klienti. „Zákazníků ubylo. Podle mě nešlo ani tak o strach z nemoci, spíš o celkovou ekonomickou situaci lidí. Klienti utráceli víc za zásoby jídla nebo šetřili, protože nikdo nevěděl, co bude. U nás na Vysočině přichází další vlna opatření, takže k normálu se asi jen tak nevrátíme,“ přemýšlí další z placených společnic Darina.

Kvůli úbytku klientů se přitom dostala do problémů s placením nájmu, které řeší ještě teď. Podle lidí z Rozkoše bez rizika není zdaleka jediná. „Řada žen během karantény přišla o jediný zdroj příjmů. Víc než polovina jich je zadlužená, peníze z provozování sexuálních služeb jim sotva stačí pokrýt náklady na domácnost. Nemají žádné úspory a polovina se musí starat nejen o sebe, ale i o své děti. Na pomoc od státu nebo alespoň ošetřovné tyto ženy nedosáhnou,“ vysvětluje Hana Pazderová.

Některým pracovnícům mohli sociální dávky suplovat stálí klienti. „Existenční problémy jsem neřešila jen díky

LEGALIZACE

Odsunutí prostitutek do šedé zóny má několik důsledků: absenci férových pracovních podmínek a možnosti dovolat se práva pro sexuální pracovníky na jedné straně a nulové odvody na daních a pojištění na straně druhé.

„Jasný legislativní postoj by pomohl sexbyznys destigmatizovat. Moc se nemluví o násilí, kterému musí sexuální pracovníci čelit – samotné ženy je většinou nikde nehlásí. Je pro ně snazší si zvyknout než jít na policii a přiznat se k práci v sexbyznysu. Pokud by se sexuální práce označila za povolání jako každé jiné, obětem těchto trestných činů by to určitě pomohlo,“ věří Kristýna Karpíšková ze Spolku Ulice Plzeň.

O legalizaci prostitutek a zavedení rovných podmínek pro sexuální pracovníky se v posledních letech snaží Piráti. První krok má být odstoupení od historické *Úmluvy o potlačování obchodu s lidmi a využívání prostitutek z roku 1950*, která nyní regulaci znemožňuje. Dosud se ovšem Pirátům nepodařilo vypovězení protlačit do Poslanecké sněmovny, navzdory podpoře části poslanců ODS, ANO, ČSSD a TOP 09.

dvěma klientům. Měli o mě strach a během karantény mi na účet poslali celkem čtyřicet tisíc korun. Za nic, pouze jako dar. Ale ne každá společnice má štěstí na takové klienty a myslím si, že spousta společnic si ani tu měsíční pauzu dovolit nemohla,“ uvažuje Sandra.

Podle zkušeností sociálních pracovníků jsou ovšem podobně štedří zákazníci výjimkou. Řada pracovníků se během karantény setkala spíš se snahou situaci využít ve vlastní prospěch. „Zákazníci se nebáli tlačit ceny dolů. Často taky nerespektovali výzvy k dodržování hygienických opatření nebo vyžadovali služby, které byly s přihlédnutím k rizikům nákazy koronavirem vysoce rizikové, třeba orální sex. Zaznamenaly jsme i případy, kdy zákazníci požadovali

velmi ponižující a vybočující praktiky," upozorňuje Pazderová.

Obdobným situacím čelily i sexuální pracovnice z Domažlické v Plzni. „Úbytek klientů byl opravdu obrovský, a když už někdo přijel, měl daleko větší tendence smlouvat. Ať už šlo o cenu, praktiky, nebo třeba použití kondomu. Klientky se s tím musely buď smířit, nebo přijít o výdělek úplně. Pro plzeňskou pouliční scénu jsou navíc typické drogově závislé sexuální pracovnice – tyhle ženy potřebují peníze opravdu nutně a zákazníci to bohužel vědí," vysvětluje Kristýna Karpíšková.

Kluby netáhnou

Koronavirus podle Karpíškové akceleroval některé trendy – například odliv pracovnic i zákazníků z nočních klubů. Poptávka s nabídkou se nyní častěji scházejí na internetu, později fyzicky na privátech. „Pro holky je to mnohdy finančně výhodnější než si platit místo v klubu.“

Stejný vývoj popisuje i výroční zpráva Rozkoše bez rizika. V Praze klesl za uplynulé tři roky počet nočních klubů z osmatřiceti na dvacet čtyři. Naproti tomu privátů je v hlavním městě mezi třemi až pěti stovkami. Podobně je na tom sexbyznys také v Brně, oblastech hraničících s Rakouskem nebo třeba v Ostravě a Mo-

ravskoslezském kraji. Sex na privátech představuje pro ženy svobodnější a anonymnější prostředí, na druhou stranu s sebou nese také větší riziko.

Dohnat ztráty

V půlce prázdnin se už situace vrací k předkrizovému normálu. „Samozřejmě zahraničních klientů je stále méně než před koronavirem, ale o naše služby byl a bude zájem vždy. Za války i teď," věří Sandra z úvodu článku. Situace se každým týdnem lepší také na Domažlické v Plzni. Pokud jde o priváty či klubovou scénu, snadnější návrat bude mít podle Kristýny Karpíškové ten, kdo se v sexbyznysu pohybuje delší dobu a má stále klienty.

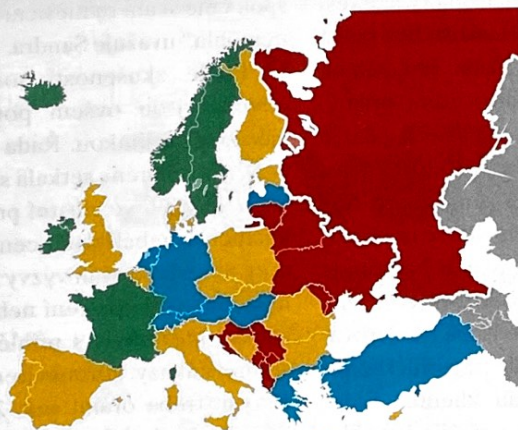
„Sexbyznys už dávno není úměrně závislý na příjezdu zahraničních turistů. Naopak velmi výraznou skupinou zákazníků jsou Češi. I proto se to začíná vracet do starých kolejí. Kluby i priváty se otevírají a lidé se snaží sexuálními službami vydělat. Problém je, že řada z nich bude muset vyrovnat ztráty, které jim koronavirová doba přinesla. Nejde ale o specifikum konkrétně tohoto byznysu," myslí si Hana Pazderová z Rozkoše bez rizika. •

Monika Veselíková je redaktorka Finmagu a webu Peníze.cz.

Těžké počty

Kolik lidí se v Česku živí prostitucí, nikdo s jistotou neví. Medializované odhady vládních i nevládních organizací se v posledních patnácti letech nejčastěji točí okolo čísla 10 tisíc, s rozptylem až ke 30 tisícům. Nejistota je pochopitelná – sexuální pracovnici se nikde neevidují a navíc i v této šedé zóně existuje ještě jedna šedá zóna, v níž jsou například placené společnice nebo ženy řešící akutní finanční nouzi jednorázovým sexem za úplatu.

Aspoň hrubou představu o byznysu si lze udělat z čísel ve výroční zprávě organizace Rozkoš bez rizika. Ta se dosud zaměřovala na podporu žen v sexuálním průmyslu, letos chce působnost rozšířit na mužské prostitutky. Loni služeb neziskovky využilo 2384 žen. Průměrně jim bylo 35 let, z toho byly tři čtvrtiny Češky, následovaly Ukrajinky, Slovenky, Rumunky a Nigerijky. Podíl klientek z klubů se od roku 2008 víceméně drží na 70 procentech, ve zbylé třetině ale několikanásobně ubylo žen z ulice a naopak několikrát přibýlo těch, které pracují na privátech.

Kdo je vlastně zločinec

Státy západní a střední Evropy přistupují k prostituci třemi odlišnými způsoby. Česko patří k zemím, které ji nezakazují, ale ani zvlášť neregulují a trestají se v nich jen zločiny jako kuplířství (na mapě žlutě). V dalších státech, například v Německu nebo Nizozemí, je prostituce legální živnost s jasnými pravidly (na mapě modrou barvou). Severem kontinentu se postupně šíří přístup uplatňovaný od roku 1999 ve Švédsku, kde je legální sexuální služby nabízet, ale ne je přijímat – postih v nich hrozí zákazníkům coby privilegovanější straně obchodu (na mapě zelenou barvou). V řadě zemí východní Evropy a Balkánu je pak poskytování služeb nelegální, zatímco zákazníkům nehrozí nic (na mapě červenou barvou).

FILA. FUKSOVÁ. GEBRIAN. KAŠPÁREK. MICHOPULU. NĚMEC. RUBEŠ. ZABLOUDILOVÁ

finmag

69 Kč

...my
to ...taky
ex ...nlyFans
...aru

**Moje noční
můry, vaše
budoucnost**

Televizní génius
Charlie Brooker

**Práce vs.
volný čas**

Proč nekončíme
týden ve středu

Nalej čistého vína

S farářkou Sandrou Silnou o klimatické
krizi, vaření piva a o tom, jak je důležité
poslouchat a nesoudit.

srpen / září 2020